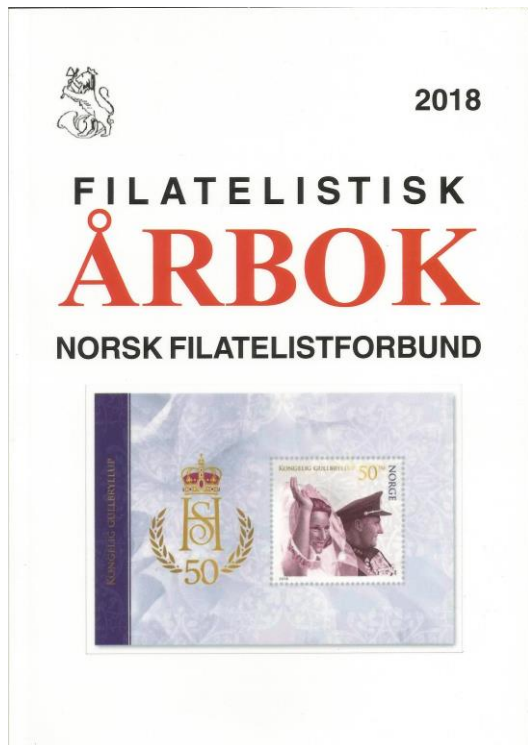

Filatelistisk Årbok 2018 Norsk Filatelistforbund

Een boekje vol ideeën.

Een uitgave van een filatelistisch jaarboek gaat altijd gepaard met de uitgave van een los inlegvel, een 'Minneark'. Zo ook dit jaar. En onderwerp is het poolschip Maud en zijn terugkeer naar huis.

De Maud werd gebouwd op de werf van Chr. Jensen in Vollen in Asker. Het werd geconstrueerd en gebouwd, speciaal voor de expeditie van Amundsen door de Noordoostpassage. Het schip werd te watergelaten in juni 1917 en gedoopt door Amundsen zelf, waarbij hij een klomp ijs stuk sloeg op de zijkant van het schip.

De twee andere poolschepen, de Gjøa en de Fram, zijn altijd goed bewaard voor de toekomst, in het historisch maritieme milieu op Bygdøy, maar de Maud viel een ander en veel minder glamoureuus lot ten deel.

Na de Noordoostpassage te hebben gepasseerd, wat gepaard ging met de nodige hinder en een wachten van 1918 tot 1924, eindigde de Maud in Nome in Alaska in augustus 1925 en werd hij verkocht uit de faillissementsboedel van Amundsen. Koper was Hudson's Bay Company, die het de nieuwe naam 'Baymaud' gaf. En het schip gebruikte voor transporten langs de noordwestkust van de USA en Canada. Na een tijd was het nog slechts een radiostation en opslagplaats. Het beëindigde zijn dagen als wrak op een strand in Cambridge Bay aan de zuidzijde van Victoria Island in het noorden van Canada. Hier bleef het op de zeebodem liggen toen het in 1930 zonk en was het een interessant object voor duikers die zich bezighielden maritieme archeologie.

En toen werd het 2018.

Op 18 augustus 2018 publiceerde het NTB (Het Noorse nieuwsbureau) de volgende tekst.

Het Poolschip Maud creëerde een volksfeest in Voller in Asker. Het poolschip Maud werd zaterdag door een grote menigte verwelkomt in Asker, de plaats waar ze in 1917 werd gebouwd en te watergelaten. De aankomst van het schip werd gevierd in het Oslo FjordMuseum. Maud zal de Bunnefjord en het huis van Roald Amundsen op zondagochtend bezoeken en vervolgens vroeg in de middag naar het centrum van Oslo worden gesleept.

'Het raakt een aantal emoties, maar we houden ons goed. Het is een voorgeschiedenis die respectvol is en het heeft de familie behoorlijk beïnvloed. Het is waarschijnlijk te duur om haar terug te brengen naar de toestand waarin ze zich oorspronkelijk bevond, maar ik vind het wel leuk dat ze bewaard blijft', zegt Johan Leon Amundsen, de kleinzoon van de broer van Amundsen, aan NRK. (De Noorse radio)

Lang proces

Maud is vernoemd naar Koningin Maud en werd gebouwd in opdracht van Roald Amundsen ter gelegenheid van de expeditie naar de Noordpool. De boot zonk in ondiep water ten noorden van Canada in 1931, maar werd geborgen in 2016 na 85 jaar onder water te hebben gelegen.

In 1990 werd het wrak gekocht door de gemeente Asker voor één dollar en het project "Maud Returns Home" startte in 2011 met als doel het poolschip naar Asker te brengen. In 2016 is het wrak geborgen en lag sinds vorig jaar in Groenland. Op 23 juni van dit jaar werd het schip van de westkust van Groenland weggesleept en bereikte het op zondag 5 augustus eindelijk de Noorse wateren.

‘Het is heerlijk , de spanning is weg na het zeilen over de Atlantische Oceaan deze zomer, wat een hele uitdaging was. Het is niet vaak dat je zo'n opluchting hebt’, zegt projectmanager Jan Wanggard tegen Aftenposten. ‘Het is helemaal in de stijl van Amundsen. Als er iemand is waar we dit echt voor doen, dan is het Amundsen’, zegt Wanggard.

Film

Er wordt een grote film over Amundsen gemaakt en deze gaat in februari in première. De film is geregisseerd door Espen Sandberg, de man achter "Kon-Tiki" en "Max Manus". De film zal verschillende scènes bevatten van de lange en veeleisende Maud-expeditie. - Iedereen weet dat Amundsen de eerste man op de Zuidpool was, maar niet iedereen kent het luchtschip Norge en de lange reis met zijn eigen poolvaartuig Maud, dus het is geweldig dat dit nu aandacht krijgt. Daarom behandelt onze film ook zijn hele leven - hij deed zoveel spannend en was op veel expedities, zegt Sandberg tegen NTB. - We hebben het binnenste van het poolschip en grote delen van het dek gebouwd, terwijl de rest digitaal wordt gebouwd. De film geeft het publiek dus een unieke kans om deel te nemen aan de reis van Maud door de Noordoost-Passage, waar Roald wordt aangevallen, onder andere door ijsberen, zegt hij. Wie meer wil weten over deze berging kan op internet veel informatie vinden.

<http://www.polarhistorie.no/>

<http://www.maudreturnshome.no/>

Ik vertel deze geschiedenis, omdat het minneblokje mij aanspoorde, om op zoek te gaan naar de geschiedenis van de Maud. Zoal veel artikelen in dit jaarboek, om zelf op zoek te gaan naar het vervolg, of het voorafgaande. Een bundel vol posthistorische verhalen. Waardoor je vele ideeën krijgt om ‘anders’te gaan verzamelen. Om te gaan neuzen op het internet. Hoe je een verzameling kunt opzetten over je stad of streek. Over aantekeningen op brieven, wanneer er strafport moet worden betaald. Over propaganda bedrijven met postzegels en postbehandeling tijdens de tweede wereldoorlog.

Maar natuurlijk is het ook een klein naslagwerkje: alle postzegeluitgaven tussen oktober 2017 en augustus 2018, met bijzonderheden en FDC-stempels.

En alle sierstempels, uitgegeven tussen augustus 2017 en oktober 2018. En dat zijn er toch wel weer een aantal. Ik mis overigens wel de voorgefrankeerde prentbriefkaarten. Of zijn die het afgelopen jaar niet uitgegeven?

De nieuwe eindredacteur Kjell Åge Johansen heeft er weer een lezenswaardig boekwerkje van gemaakt. ISBN 978-82-999015-6-7. Met een kleine oplage van 700 exemplaren. 160 Pagina's in kleuren. Fraai. Vraag er Henk Burgman naar. NKR 150 in Noorwegen.

Ton Steenbakkers